

Ku Koloŋ ko ka kuloho ko ka wɔɔ yo wɔ Kafaydo

Madɛnkɛtima:

Ba masimɔko, yiki mɛnɛ/in thiiya ba mandin ka bɔnsɔŋ ba ka biya-mɛtin, wuna madɛnkɛtima kuyankaŋ, thiiya in mathebɛŋ ka faydo fooma, Ba maniyo maka biya-mɛti mathɔnkɔy ka bi tɔɔni namɛŋ, ba sisa thɔrɛ in manakasi ka tha thukuma tha ka biya-mɛtin be luke ka faydo ba bin sisa mathebɛŋ in magbonkoli malɔɔy, ka thana paliyande, wuŋ sise hɛlɛŋ thapɛŋ tha boyɛ ka biya-mɛtin hutete

Ba wuŋ kɔndɛɛ niyo wu lɔɔy mɛnɛ wɔmɛti kɔndɛɛ pithita ba wundɛ hukothɔ ma niyo makanaman ka muruthe wo fuŋ wundɛ.

Baana sethiniyo wundɛ, thiiya ba ka wɔmɛti kɔndɛ niyo ka thɔŋ baŋ fooma.

Wuŋ kɔlɔɔ ba katin tande mathimiyande ka biya-mɛti fooma ka faydo. Hugbɔŋho ka faydo fooma, ho dɔma na Unayted Nesɔn, kɔsiniyɔko ka kulaniya ko kolo.

Ba kothɔ thiiya mɛnɛ, sɛmbɛ in makahi ma ka wɔmɛti, e wuŋ tɛŋiyande ka thiiya ba bayapɛŋ in yɛrɛmɛŋ be kɔsiniyɔko ba lukande hugbɔŋ huŋthe ba sisa kuyankaŋ, wu niyo malukunade maka ŋakɛkɛn foma adunkunɔkɔy ka tha banthe, wuŋ niyo lukande in ŋakɛkɛn fooma ŋugbɔŋ ho thantɛ haŋ, ho dɔma na Unayted Nesɔns, ba kothɔ thiiya ba ka wɔmɛti.

Wuŋ tɔŋɔŋ na kperekethe, ka dɔma, na masimɔko ma thiiya mɛnɛ kuyankaŋ mɛna ma gbɛŋ ka ma dununɔko maman.

Mawuma

Mapɛnkande manfooma tepe na

Kukulon koka kuloho koka wɔɔ yo wɔ ka faydo, ɔna biya bohitande maka biya-mɛti ka faydo fooma, ka wu manke wɔɔ yo wɔ ba bɔha ku koloŋ kɔŋko ka huthukuma nama haŋ wundɛ ba bɔha sɔbɛ bathaniya mɛnɛ ba sisa yiki in thiiya ka biya be lukande fooma ka faydo, ba kitiye wɔɔ yo wɔ kama sethiniyo ma wundɛ sethinya ka faydo man.

1. Malukunande Malenke man

Biya-mɛti fooma be kiyo ka kuyankaŋ in kasɛmbɛ mɛnɛ in ka yiki. Binde kin ba niyo in masimɔko, maka yiina wo ka hu wendi yande.

2. Malukunande Maale Man

Wɔɔ yo wɔ kin kuloho mɛnɛ kuyankaŋ ka kulon ko. Wundɛ ka ba fakinande wɔɔ yo wɔ kama neki ma wundɛ neke in tɔɔnaman, niyɔŋ wo panke, wo bɔlɔ, wo fufɛ, mindo sinthe fooma, miŋ kin ku loho ko kentɔ.

3. Malukunande Mataati man

Wɔɔ yo wɔ kin in fɛɛra ba niyo in sii, ekuta kuyankaŋ, e wundɛ pamo.

4. Malukunande Mamanan man

Wometi ka ba boho ka hu waline, e niyo gbon, e niyo thoro. Huwaline kin ba tana niyo ka biya-meti hutete.

5. Malukunande Masochi man

Woo yo wo kaa ba niyo nakasi, in thoro man mama wo ka feli.

6. Malukunande Masog-manthe man

Woo yo wo kin maloho ba kothiyo kame wo kame nor tepee thog ba.

7. Malukunande Masog Maale man

Biya-meti fooma kin sinthe ka thon ban, kufakande ka hutete kanamen ba pamo in thog ban, ba thana fakinande, wu sisi mateti ka ku kologko in ba pamoko woonin sisiye thoro.

8. Malukunande Masonka-taati man

Woo yo wo kin ferra han ba koo wukahe e banina ba thonkoy ba wo ba niyo ban, wuna thog ban kahati.

9. Malukunande Masog-manag Man

Woo yo wo ka dorog ba neko bakpon e boho, e thiyo ka hukpolon, mene ba kantho ka kekeng ko kiyo wunde ko.

10. Malukunande Kochi man

Woo yo wo kin in ferra ba kosinino ka wuthunbe in bakosogni be ka kuyankan mene be thunbe ba dethiwa kuloho ko kanaman mene wunde bohitoko in thog ban.

11. Malukunande Kochi-in manthe man

Woo yo wo, wo kata ka kubasi, wunde ka ba thonkino thaa niyo kosinino nor na tepe thog ba na, e wunde dunkuno ferra ba kosinina.

Woo yo wo kaa ba dunkuno kuthonko ka thon ba thaa niye kiyo ka kekeng nama ko, o thuhan mandi kama loko ma boho wunde, toniyo kasi ba danande kasi bande ka thog ba kama loko ma bohito waawo ben ma.

12. Malukunande Kochi-in Kaale man

Woo yo wo, kaa ba tuto sembe, ba wali ba kanama, ka hunpo ho kanama, ka yiki ba kanama, ka na thagba na wunde kpalita. Wo ka baa nin thiyoko aliko ba tetiya yiki in makothiyo ma kanama, woo yo wo kin maloho ba pamo in thog ban ka balin ba ban.

13. Malukunande Kohi-maati Man

Woo yo wo, kin maloho ba niyo kuyankan ba kaa ka wunde thimo in ba niyo ka kekeng naman.

Woo yo wo kin in maloho ba pena kekeng, ndoo kekeng, thitha kekeng nama e wunde heleng duwa o tenkilina ka kekeng naman ko.

14. Malukunande k̄hi-in Man̄ Man̄

Wɔɔ yo wɔ, kin̄ in̄ maloho ba thara e ka dɔŋɔ ka k̄ken m̄n̄e kin̄ ba niyo bali ba thɔnkɔy ka k̄ken nama koŋ.

Maloho ma b̄n̄ kaa ba thanthiyo baana thiiya wo ba bohitoko ba ba thɔnkɔy ba ta wund̄e nii hukominament o ba tetiya thɔŋni ba ka Unayted Nes̄ons.

15. Malukunande K̄hi-in Masɔchi Man̄

Wɔɔ yo wɔ kin̄ in̄ maloho ba niyo ka kiyo wund̄e ka.

Wɔ kaa ba thanthiyo madɔŋɔ ma ka k̄ken nama ko ɔ ba thanthiyo ba s̄ekita k̄ken ku f̄ena ba dɔma na k̄ena kiyo wund̄e.

16. Malukunande K̄hi-in Masɔnmanthe Man̄

Bayap̄n̄ in̄ ȳer̄em̄en be thanke fun̄a, be k̄er̄in̄itɔyta nin hun̄po, k̄ken nam̄en, ku laniya ko kanam̄en, kin̄ in̄ maloho ba deŋande/ȳen̄tande e dethuwa hun̄po ho kanam̄en. Biya be b̄n̄ kin̄ in̄ maloho ma sinthe maaka deŋa/ȳen̄to, in̄ ma kahudɔŋɔ be pathi.

Hu deŋande ha kin̄ ba kɔɔ na wo wathe won̄, in̄ won̄ ȳer̄em̄e won̄, m̄ey kathabanth̄e ba deŋande.

Nkpēn̄ ki na dɔma hun̄po ka faydo. Ki kpēn̄ki kin̄ in̄ maloho ba pamo kama dɔŋiyande m̄n̄e k̄ken ko kanam̄en ka bali yoo bali.

17. Malukunande k̄hi-in Masɔmanle Man̄

Wɔɔ yo wɔ kin̄ in̄ maloho ba niyo in̄ k̄e wund̄e wunthen̄ ɔ bind̄e bilɔ k̄e banthe in̄ biya bif̄ena.

Wɔɔ ka ba tute s̄emb̄e ka k̄e namaŋ baŋ.

18. Malukunande k̄hi-in Masɔŋ matati man̄

Wɔɔ yo wɔ kin̄ in̄ maloho ba siimɔkɔ na thimo wund̄e, in̄ ba thɔɔ ka dina ba thimo wund̄e ɔ ba kpon̄kɔ ka dina ba b̄n̄ e thɔɔ ka dina baf̄ena malɔkɔ yoo malɔkɔ, in̄ h̄el̄en̄ kulaniya ko kanamaŋ. Wund̄e kin̄ in̄ maloho ba m̄eyande in̄ biya be b̄oȳe ba niyo ka masii manthe eba thɔŋina kulaniya ko kanam̄en ka wan m̄n̄e r̄okp̄okɔ.

19. Malukunande K̄hi-in-Masɔmanan̄ Man̄

Wɔɔ yo wɔ kin̄ maloho ba t̄ep̄a fun̄u kama sim̄oykɔ ma kanamaŋ, in̄ ba kpon̄kila ho thimo wund̄e. Wuŋ thɔlande, maloho ma b̄n̄ kin̄ ba bohitɔkɔ kulaniyande, e wɔɔ yina thana tepe ba yi ba niya nin̄ ba kp̄ala m̄n̄e ba kpon̄kila ka nkal̄en̄ ba pankitinande fun̄u ho b̄n̄.

20. Malukunande K̄hi-Kale/kɔŋthɔkaye Man̄

Wɔɔ yo wɔ kin̄ kuloho ba komande kathabanth̄e ka wuth̄eb̄e. Wɔɔ ka ba pithito ba niyo ka mathuŋande yoo mathuŋande ɔ ka nkaŋ ka ndoo nkaŋ ka thimo ka wund̄e.

[Missing?]

21. Malukunande Kōhi Kale-inj Manthe Man

Wɔɔ yo wɔ kin inj maloho ba niya wali inj hu kɔmimament ho ka sembe banj ka keken ko kanaman ɔ ba thiika ba hu gbɔnj ho thimo wunde ba kuta semba banj.

Wɔɔ yo wɔ kin inj maloho ba bilande ɔfisi yoo ɔfisi wo ka hu kɔminament ka keken naman ko.

Bathimo biya ba niyɔ, bɛna hu kɔminament ba niye wali. Biya be bɛnj ba thiikiye ba bayapa mɛnɛ yɛrɛmɛ ba fuɗuniye biɗ thaya ka hu kɔminament ho bɛnj. Binde ba thiikiye wo thimo biɗ ka wan ɔ ka ma rɔgbɔkɔ.

22. Malukunande Kōhi Kale-inj Maale Man

Wɔɔ yo wɔ kin inj maloho ba nskita kenkey ko kanaman ba Pama ninj ba dunkena ninj fɛɛra ba masiteke kama o kama e niy wɔɔ wo ba yiki, e punka niya wali, o gbɔɗni ɔ hutaniya ho denki kenken ko kanaman ko ninj tute lima.

23. Malukunande Kōhi-Kale-inj-Mataati Man

Wɔɔ yo wɔ kin maloho ba niya wali, ba yɛtha wali ba thimo wunde inj ba thunkuno malɔɔy mɛnɛ ba pamo hu thana kuta wali.

Kufakinande kaaka kuthunkun ba wɔɔ yo wɔ wo ni wali. Wɔɔ yo wɔ ba thunkuno sinthe ba waliɗ ba dɔɗiyande.

Wɔɔ yo wɔ wo ni wali ba thunkuno kɔpiri wo tɛɗɛ ba yɛthɛ nama inj kubɔriko kanaman alako dɛ be niyɔ inj yiki ka biya-mɛtin hutete. Kuthunkun ko bɛnj ba punka hɛlɛɗ ba mase ka gbɛthɛɗ ba ninj pɛnki.

4. Wɔɔ yo wɔ kin maloho ba thankina ɔ ba thɔyɔ nkanɗi ninj mase.

24. Malukunande Kōhi-Kale-inj-Manan Man

Wɔɔ yo wɔ kin maloho ba fɛɛmiya inj ba dunkuno malɔkɔ ma kɔndaden ba niya wali mɛnɛ malɔkɔyɗ makasade ba fɛɛmiya inj kutunkun.

25. Malukunande Kōhi-Kale-inj-Masschi Man

Wɔɔ yo wɔ bathɔma muthɔma mutɛnɛ ba hupethɔ kɔtɔ nama ko inj kubɔri naman, kowunde ba punka kuta mu wunde bili/thɔɔ. Wunde ba Kuta banka ba wunde inj kubɔri naman fure, ba punka ba maso. Wunde ba maso be thoona ɔ bethanthi, ɔ bali ba denki ba wunde niyɔ humɔnɛ.

Komisayɗ be inj mpay naman ba maso. Mpati be kiyo ka yento/dɛɗo, be tha kiya ka yento/dɛɗo fooma ba kuta ma mase manthe e binde pamo nanthe.

26.

[Missing]

[Missing]

[Missing]

27.

[Missing]

[Missing]

28.

[Missing]

29.

[Missing]

[Missing]

[Missing]

30.

[Missing]